

عنوان مقاله:

زبان دین از دیدگاه ملاصدرا و قاضی سعید قمی

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 11، شماره 38 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

سیده معصومه حسنی - کارشناس ارشد فلسفه دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

زبان‌شناسی دینی خواستار کشف رازهای زبان الهی است که در قالب زبان بشری بیان شده است تا از این طریق، هم بتواند به سوالات زیادی در مورد نحوه نزول کلمات الهی، چگونگی حفظ معانی کلمات در عالم علوی و عالم سفلی و ... پاسخ دهد و هم در مورد راه‌یابی به فحوای اصلی متون الهی که همان نظر شارع مقدس است، به حقایقی دست یابد. در راستای فهم «زبان قرآن کریم»، شناخت نظریات ملاصدرا و قاضی سعید قمی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است؛ زیرا با تقابل این دو دیدگاه، گستره‌ی این مسایل نزد متفکران اسلامی، به خوبی آشکار می‌شود. مهم‌ترین موضوع مورد بحث آن‌ها، مسأله‌ی «معناشناسی صفات الهی» است. ملاصدرا با اختیار کردن زبان رمزی و حقیقی و رد هر گونه استعاره به تفسیر کلمات واجب الوجود پرداخت؛ در مقابل، قاضی سعید به زبان سلبی روی آورد. این نوشتار در صدد کشف علت اختلاف این دو متفکر در گزینش نوع زبان دینی است که دامنه‌ی آن در «رابطه‌ی لفظ و معنا» و «نحوه‌ی دلالت اسم بر مسمأ» نیز کشیده شده است و پس از بیان دیدگاه‌های دو طرف در اثبات سخن خویش و رد نظر متقابل، به این مطلب دست می‌یابد که این اختلاف ریشه در مبانی انسان‌شناختی و جهان‌شناختی دارد و سرانجام در این نوشتار، دیدگاه قاضی سعید مورد نقد قرار می‌گیرد که از جمله پای‌بند نبودن قاضی سعید بر اصول مورد پذیرش خویش است.

کلمات کلیدی:

زبان دین، قاضی سعیدقمی، ملاصدرا، اصالت وجود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1605464>

